

ÚVODNÍ SLOVO

Vítejte v pekle!

Jacques Joseph

66. Loutkářská Chrudim začíná a my jsme se rozhodli po stránkách Zpravodaje roztrousit různé čerty, ďáblíky, rarachy, belzebuby a satanáše, mefištáflý a demony, pekelníky, rohatce a všelikou další chamrad' jim podobnou... Doufám ale, že to bude spíš takové milé pekličko, vždyť nás bude celou dobu provázet skrz naskrz bio-farmářská celerová smrtka a kdesi v dáli, jako světlo na konci tunelu, nám bude na cestu zářit Modrá hvězda. Přesto se ale může stát, že vám během vaší týdenní pouti (během níž bývá spánek často jen ryze abstraktní pojem) budou docházet síly. Vězte, že u divadla opět stojí shůry sestoupivší Kafekára. S tímto životabudičem černějším než škopek dehtu se pak můžete zastavit za divadlem, pod našima okny, v oázce ticha a klidu, kde může znavený poutník nabrat nových sil (a dokonce i wifinu chytout). My na chvíli odložíme vidle a poodstoupíme od našich kotlů a velmi rádi si vyslechneme váš příběh. A kdo ví... možná ho i otiskneme, na věky věkův zvěčníme v archivech pekelných. A když nás tu shodou okolností nenajdete, jak přikrmujeme ohně a síru pekelné, můžete nám alespoň nakreslit čerta na zeď.

Vítejte tedy v pekelném kolotoči (šest set) 66. Loutkářské Chrudimi! Jak kdysi řekl jeden chytrý pán, „peklo jsou ti druzí,“ a tak nepochybují, že jestli se nás tu sešla taková parta jako posledních několik set let, bude to nakonec nanejvýš příjemné a útulné pekličko, odkud se nám, jak už to tak bývá, nebude chtít pryč a kde jediným trestem je, že se mezi jednotlivými představeními sotva stihneme nadechnout... ●

ROZHOVOR

Doufám, že to bude šťastný festival

Jana Soprová

Je krátce před zahájením festivalu a mně se podařilo doslova utrhnout jeho ředitele MICHALA DRTINU, který doladuje poslední organizační záležitosti, a položit mu pár otázek.

Tak co nás čeká na letošním festivalu, bude něčím výjimečný?

My jsme se letos zaměřili na fenomén loutky v různých podobách. Chceme ukázat, že to nemusí být nutně jen panáček, postava, marioneta, javajka nebo maňásek, ale jakýkoli předmět. Když jsme zadávali plakát, tak tohle bylo v zadání.

Ted'jsi mi nahrál na smeč, protože už před zahájením se ozvaly vůči plakátu kritické hlasy...

Pro mě ten plakát splnil funkci, protože v záplavě různých plakátů různých firem si ho lidi všimli a diskutují o něm. A jestli se někomu líbí, nebo ne, to je věc názoru.

Z našeho pohledu smysl splnil. Protože loutkářství je o pěstování kreativity a obrazotvornosti, a co je hezké a co ošklivé, je skutečně věc individuálního vkusu. Každý jsme nějaký, a tenhle plakát jednotliví lidé vnímali velmi silně. A to je dobře.

Všimla jsem si, že v programu je zařazena i diskuse nad novým vizuálem...

Je to tak. Přijede autorka toho plakátu a vysvětlí, jakou měli koncepci, když ten plakát tvořili, a bude diskuse o tom, jak můžeme vnímat svět a současné umění. Proběhne dokonce celerová dílna, kde si budou moci děti vyrobit loutku z tohoto netradičního materiálu. Setkal jsem se s tím, že za děti mluví dospělí. Já bych to svému dítěti neukázala, protože by se mu to nelíbilo... a to není dobře. Já jsem už dnes v rozhlasu říkal, že děti vnímají i pohádky úplně jinak než my dospělými očima, vnímají je po svém. Pro ně je důležité potrestat zlo, které někdo stvořil, a to je úžasné. Když jsou děti kreativní, mají fantazii, schopnost vytvářet nové věci, vidět svět v různých podobách, tak jsou

pak úspěšní i v zaměstnání. Protože ta schopnost fantazie a kreativity se jim neztratí. To je podstatné.

Kolik představení letos bude k vidění?

Celkem je to 112 představení, inscenací je 18 v hlavním programu, a to z 11 krajských přehlídek. Tam letos byla úroda malá, vybíralo se jen z 66 titulů, což je proti normálnímu stavu cca o 40 méně. Tak jsem měl v jednu chvíli strach, že nebude z čeho kvalitního vybrat. Ale bylo. Letos je v hlavním programu zařazen rekordní počet inscenací. A je zajímavé, že se loutkářství stále více obrací k dospělému divákovi, k mládeži. Takže to pejorativní označení, povědomí, že loutky jsou jenom pro děti, se konečně začíná vytrácet. Zjišťuje se, že přes loutky můžete sdělovat velká témata. A to se objeví v několika inscenacích hlavního, ale i doprovodného programu.

Naznačil jsi téma loutky v různých podobách. Je to dnešní trend?

Je to opravdu tak. Zjišťuje se, že se dá animovat vše. A že loutka umožňuje metaforičnost vyjádření. Takže nemusíme vysvětlovat, že je někdo hubený, tlustý, rozčilený, veselý, ale tím, jak je ta loutka udělaná, je to jasné. Vyjadřuje charakter té postavy, a to lze u člověka dosáhnout velmi těžce. U živého herce to musíme vytvářet psychologickým herectvím, ale u loutky to můžu vytvořit výtvarně.

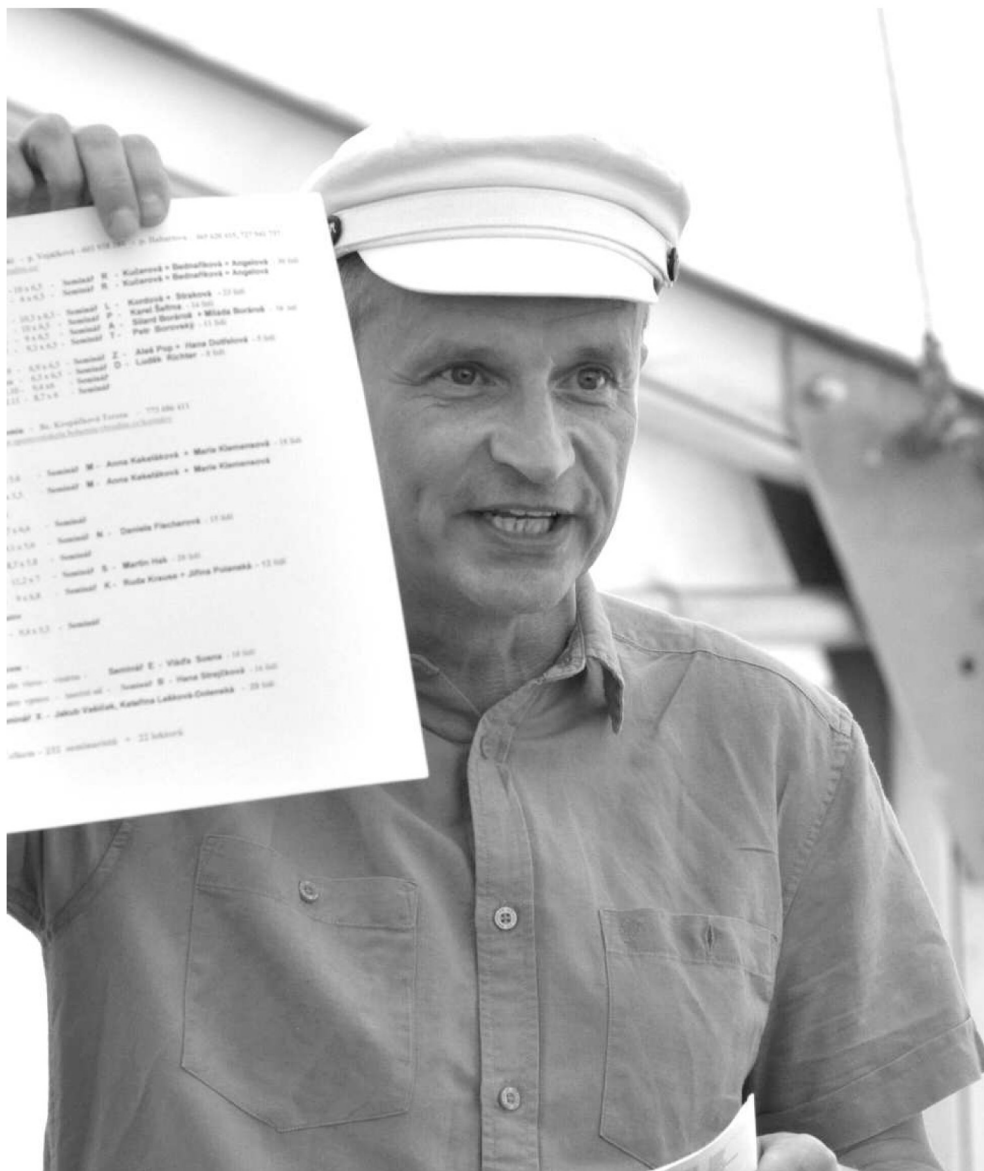
I když to spojení dvou šestek není zrovna šťastné číslo, tak doufám, že to bude šťastný festival.

Budou tu zahraniční účastníci?

Kromě zmiňovaného Slovenska tu budou dvě inscenace z Maďarska a dvě z Německa. A myslím, že to budou velmi zajímavé kusy, nejen z pohledu animace, ale i tématem. Třeba to německé představení pracuje s tématem smrti, které se dětem bojíme ukazovat. Tady takové téma uvidí v úplně nádherném příběhu a myslím, že je to vůbec nepoškodí, ale naopak budou nadšení. Já jsem to viděl na festivalu v Polsku s dětským publikem, a to bylo velmi potěšené.

Občas se objevují řeči, že festival je jen pro uzavřený okruh lidí, kteří do Chrudimi přijedou. Takže se ptám, pamatujete na místní?

My už vlastně pět let rozvíjíme program, který věnujeme chrudimským. Všechny soubory hrají i dopolední představení, aby na ně mohli chodit lidi z Chrudimi a okolí. Každý rok otvíráme tři dílny pro veřejnost,

Michal Drtina / foto: Ivo Mičkal

kde si děti mohou vyzkoušet loutky, sami něco vyrobit, rozvíjet fantazii. Také pouť i tradiční zahajovací štrůdlování je určeno nejen účastníkům festivalu, ale i místním. Podstatná část doprovodného programu je věnována dětskému chrudimskému divákovi a v nočních hodinách zase zdejšími dospělým. Například už na sobotu je připraveno představení Divadla Alfa spojené s paleontologickou dílnou, kde si lidi budou moci vyzkoušet nejen to, co uvidí v divadle, ale zjistit, jak to funguje ve skutečnosti, jak se to vědecky zkoumá. Tady divadlo přerůstá do kreativních dílen, vzdělávacích programů, a najednou je ten divadelní přesah mnohem větší. V neděli mohou jít na oslavu Muzea loutkářských kultur, které letos slaví 45 let od otevření. 2. července je k tomu připraven celodenní program, nejen zážitkové prohlídky, ale také kreativní dílna, výroba těch celových loutek, besedy či povídání, jak Muzeum vzniklo. A mě těší, že chrudimští se k tomu staví velmi vstřícně, že cítí, že ten festival je jejich. Když se řekne Chrudim, tak si to mnozí rovnou spojí s loutkami, a to je pro Chrudim úžasné, myslím, že

i v jiných směrech. Nejen to, že mohou přijít na zajímavý program, ale že jsou plně penziony, několik stovek lidí se tu bude stravovat, bude tady žít a město oživovat. To je podle mého velmi podstatné a velmi dobré, jsem rád, že tady festival může být. Máme mnohé pozitivní ohlasy od účastníků, včetně těch zahraničních, kteří si pochvalují nejen organizaci, ale jsou nadšení i z města. A najednou zjišťují, že jsou u nás i jiná krásná města, nejen Praha.

A přání, výkřik na konec? Či spíše na zahájení?

Aby všichni byli spokojeni. Když se objeví nějaké drobné organizační zádrhele, aby to nebrali osobně, ale s úsměvem a humorem, protože v takovéhle velikánské akci se někdy něco nepodaří tak, jak bychom si zrovna přáli. Ale myslím, že takových věcí bude málo. I když to spojení dvou šestek není zrovna šťastné číslo, tak doufám, že to bude šťastný festival. A že to počasí, jaké je dneska, to znamená, ani zima, ani vedro, a bez deště, nám vydrží ●

ANKETA

Ptali jsme se lektorů i porotců

- 1) Za co byste posílali do loutkového pekla?
- 2) Jaký nejkurioznější typ loutky jste viděli?
- 3) Co říkáte na letošní netradiční pojetí plakátu na LCH?

Porotci

Luděk Horký

Absolvent divadelní vědy na FF UK, lektor, režisér, dramaturg a pedagog. Vedoucí výběrových souborů Hrobso a Načerno v pražském divadle Radar. Člen výboru Českého národního střediska ASSITEJ (organizace profesionálních činoherních divadel pro děti a mládež). Člen odborné rady pro amatérské činoherní divadlo NIPOS-ARTAMA. Porotce autorské soutěže divadelních her pro děti Oříšky pro Popelku, vyhlašované NIPOS-ARTAMA. Nyní vede Centrum dramaturgie dětské tvorby v České televizi.

Petra Kosová

Redaktorka ČRo Plzeň a dramaturgyně Divadla Alfa Plzeň. LCH má v oblíbě na základě mnohých pobytů. Coby členka souborů: Strípek (Cikánské princezny, Modrý Mauricius), L. S. Věk (Fucking Generation aneb Zbavme se svých patosů a hymen), stolní společnost Mha (Král syrakuský aneb Smutky zhrzených nudlí), Geld und Money Theatre Plzeň (Kachničky ošidori). Několik let byla šéfredaktorkou zpravodaje LCH.

- 1) Za neloutkářský přístup k loutkám (loutka jako pouhá dekorace nebo překážející zbytečnost apod.)
- 2) Hned tak mě něco neudiví. Ale asi vietnamské vodní. Nebo navázaná játra v záznamu Skupičkovy Plzničky? Hm.
- 3) Plakátu tleskám. Vystihuje loutkářskou úchylku: zapálený loutkář cokoli zblejskne, automaticky v tom vidí potenciál loutky. Mimoděk přicházejí nápady, jak by se s tím dalo pracovat jako s loutkou. Provo-

kuji ho slánka, slámka, skřele, celer. Zažila jsem to mockrát, u jiných i u sebe. A miluju to. Animovat lze cokoli. Proto mě hned tak něco neudiví, viz otázka č. 2.

Zdeněk Říha

Celostátní přehlídkou, že aby byl navozen vztah s Chrudimí od roku 1956. Detské divadlo filmu ZK Čs. štátného filmu Bratislava. Lancelot a Alexandrina – úprava Jan Malík, režie Zdeněk Říha, scénografie Bohdan Slavík, Květa Procházková. 1.místo a cena za nejlepší inscenaci klasické hry. Bylo mi 14 let, když to teda otec vyhrál a já jsem se taky motal kolem divadla, byl můj osud téměř zpečetěn. Vystudovaná DAMU – loutkářna, 22 let v divadle DRÁK Hradec Králové, Divadlo rozmanitostí v Mostě, Malé divadlo České Budějovice, soukromé divadlo KUŠ Most a nyní důchod.

- 1) Do pekla – za neúctu, nepochopení, zneužití, nevyužití loutek.
- 2) Masový Kašpárek, máma Koza (prsá herečky), zlý Vlk jako opruzený zadek asi loutkoherce. Možná rok 1988 Skopová Plzeň.
- 3) Chlapci – výtvarníci studují grafický design a vizuální komunikaci. Asi to má být provokativní impulz k dialogu. Vzhledem k otázce č. 2 ani moc nepřekvapují.

Tomáš Volkmer

Představuji se. Představuji se, jak pomalým krokem bloudím ztichlou Chrudimí. 66. ročník festivalu loutkového divadla skončil. Všichni odjeli. Kafekára zmizela, Polehňovic karavan mizí v zatáčce. Někdo mi poklepal na rameno. Otočil jsem se. Muž menší postavy, v šedém pomačkaném obleku. Z rozhaleného límce košile trčí místo hlavy zvadlý, narezlý celer s krvavými očima a prázdnými ústy. Na hlavě ušmudlanou bílou čepici. Trochu zapáchal. - Pane, pane, promluvil, aniž by hnul oschlým otvorem. Nebojte se. - Já se nebojím. - Já vím, že se nebojíte, ale dávejte na sebe pozor. - Proč? - Měl jste toho moc. Ty vaše komediantské dílny s loutkami, to vaše mastění plakátů a letáků, pro to divadlo v Ostravě, ta vaše Lokálka, ty vaše režie, oh, ta Bouře, děs... - Bylo toho moc. Sklopil jsem hlavu. - A k tomu ty dvě šestky, co. - No.

- A ty vaše ubohé kresbičky ve zpravodaji... Jak říkám, panáčku, odpočiňte si. - Ano. Ovanula mne lahodná vůně čerstvé pizzy. Zdvihl jsem hlavu. Muž zmizel. Rozhlédl jsem se. Stojím na Resslově náměstí nedaleko pizzérie. - Dám si Quatro formagi bez celeru. Řekl jsem tiše. - A pojedu domů. Anebo: Tomáš Volkmer, grafik a lektor umělecko-vzdělávacích programů v Divadle loutek Ostrava. Příležitostný scénograf a režisér. Žije v Ostravě.

- 1) Do loutkářského pekla bych posílal za odměnu. Loutkářské nebe je za trest.
- 2) Nejkurióznější typ loutky, který jsem kdy viděl, je Politik. Myslel jsem si, že je to jenom takové úsloví. Protože nemálo politiků je veřejnosti prospěšné. Ty nemyslím. Myslím ty, u nichž je vedení velmi skryté.
- 3) Při prvním pohlížení mne toto pojetí potěšilo. Vítám změnu. Leč, jsem pln otázek. Jde o širší koncept grafického vizuálu festivalu? Bude mít „ozubený celer“ jaké pokračování, další smysl, příběh? Uvidíme.

Irena Marečková

Vystudovala Divadelní fakultu AMU v Praze, odbor loutkářská scénografie, později zde působila pedagogicky. Spolupracovala s mnohými českými a zahraničními divadly, její práce znají diváci v Německu, Švýcarsku, Maďarsku, Japonsku, či ve Francii. V roce 2003 byla jmenována docentkou. Vystavovala na PQ 1979, 1991 a 1995, v Polsku a v USA. Získala řadu významných ocenění, v současnosti pracuje ve svobodném povolání.

- 1) Až bude Chrudim 666., budeme v pekle všichni. Ale vážně, do pekla bych tak lehce neposílala vůbec nic, co se prvoplánově nabízí, protože každý divadelní jev má, anebo má mít svůj kontext. Jako třeba vtipně zneužitý kýč nebo archaismus. Jediné, co mi vadí, je bezduchost, samoúčelnost.
- 2) Hm... obří loutky, vodní loutky... to už kuriozity nejsou. Jednou jsem viděla video, kde byla loutka samotná před oponou, měla na sobě čidla a pohyb byl ovládaný ze zákulisí pomocí počítače. Vypadalo to efektně.
- 3) Zuby, zubní protéza, to mi připomnělo moje maňasy, mám to ráda. Je to mrtvý škleb loutky, tak hezky provokativní... Tady ještě ve spojení se zeleninou, asociací na bramborové divadlo. Pro mě je plakát vtipný svěží a s nápadem.

Seminář A: Szilárd Boráros

- 1) Doufám, že se tam všichni potkáme.
- 2) Plátek masa na drátě, se kterým se hrálo na grilu. To bylo na Skupovce před lety.
- 3) Líbí se mi. (*Mohl byste to nějak rozvést?*)
Hodně se mi líbí.

Seminář B: Hana Strejčková

- 1) Nejsem Lucifer, ni soudce, ani čert, posílání ráda přenechám patřičným osobám, které se toho neostýchají.
- 2) Kuriózní loutkařinou je politika a diplomacie, tam co loutka – to kuriozita. A kuriózní je, že všichni kromě těch loutek a tamnějších loutkářů, onu kurióznost tušíme, ba i vidíme. Jak dlouho ještě vydržíme sledovat kabinet kuriozit?
- 3) Otázkou je: co je ještě netradiční? I když letošní loutkářsko-chrudimský plakát je ve srovnání s předchozími více „odvázaný“, „hustý“, „přímocharý“. Peklo, čerti, příšerky a monstra k loutkařině samozřejmě patří. Za sebe bych jen uvítala i zuby zpodobněné přírodninou.

Seminář D: Luděk Richter

- 1) a) za nemyšlení,
b) za pohrdání divákem ať už dospělým nebo dětským,
c) za sebeexhibici,
d) za nudu,
e) za to, že nepoužívají loutku, ačkoli ji „používají“.
- 2) Řadu špatně vedených herců.
- 3) Jako součást směřování do pekla je letošní plakát dobrý.

Seminář E: Vladimír Sosna

- 1) Za to, když někdo chce někoho nebo něco poslat do loutkářského pekla...
- 2) „JITRNICI“ v pohádce „Obušku z pytle ven“ vedenou Ladislavem Peškem.
- 3) Užijme si to CELE (rrr)..... dobrou chuť!

Seminář K: Jiřina Polanská a Rudolf Krause

- 1) JP: Loutkáři z našeho spolku by tvrdili, že je posílám někam úplně jinam. Takže, šup tam se mnou – za všechny ty vulgarismy!
- 2) JP: Hyena (LCH 2016) a Céler Bulvič Zubatý (LCH 2017).
- 3) JP: Super, pokud přitáhne zájem diváků k loutkám a festivalu. Mě zajímá na plakátě hlavně termín konání. Apropó, naskočila mi vzpomínka na LCH 2014. Tehdy izraelský soubor Puppet Cinema před nadšenými loutkáři v „Pippicháči“ odehrál představení Planeta Vajíčko s čerstvě zakoupenou zeleninou. To bylo!

Seminář L: Sára Kordová a Anežka Straková

- 1) SK: Po krátkém zamyšlení nad touto otázkou jsem došla k názoru, že nejsem člověk oprávněný k tak drsnému rozsudku a pokud mám přednést důvod, tak určitě ne sama. První odpověď na zmíněnou otázku mě docela pobavila. Genocida! Ano, to je důvod pro to jít do pekla, ale proč zrovna do loutkářského? Takže tedy loutkářská genocida! Už jsem se nestihla dozvědět, jestli se má jednat o genocidu loutek nebo loutkářů, ale rozhodně mě to téma dále zajímá.
Druhá odpověď tak trochu souvisí s první. Ten kdo stříhá marionetám nitě! Ovšem následovalo přemýšlení, jestli je to mrzačení loutek, nebo jejich osvobození. Odpověď byla vzata zpět.
Já osobně velmi nerada vidím, když loutkoherec bere svou loutku jen jako věc a místo hraní si s ní, ji pouze vodí. Do pekla bych za to ale nikoho neposlala.

AS: Za naprostý nezáměr loutkáře o své loutky.

- 2) SK: V představení o jednom herci – Dr. Mengele, představovaly děti-dvojčata brýle, které byly před diváky taveny na dvě části v tajuplných pokusech.

AS: Živě si vybavuji představení, kde hlavními hrdiny byla zelenina, která byla na konci brutálně zabita mixérem a snědena diváky.

- 3) SK: Plakát super a mám na tvůrce osobní otázku. Komu patří ten odlitek zubů?

AS: Skvělý, změně vždy říkám ano! Především pokud je nápaditá.

Seminář M: Anna Kekeláková a Marie Klemensová

- 1) AK: Za (neopodstatněný) kýč. Ale to nejen v divadle loutkovém...

MK: Tam posílám hlavně sebe za všechny vyrobené loutky, které sotva přežijí do konce představení.

- 2) AK: Za poslední dobu mě asi nejvíce dostalo představení s tzv. foot puppets.

MK: S láskou vzpomínám na všechny loutky, které předvedl Bernd Ogradnik na Loutkářské Chrudimi 2015.

- 3) AK: CELerOvoU Chrudim žeru.

MK: Celer je kořen.

Seminář N: Daniela Fischerová

- 1) Pouze na vlastní přání, ze studijního zájmu. Může to být vzrušující místo. Zpáteční jízdenka podmínkou!
- 2) Nemám dost zkušeností se světem loutek, ale ráda si v duchu animuju mlhu, mraky a skvrny na zdi. Pokaždé tam něco najdu. „Opravdu, princí, jako velbloud!“
- 3) V kapse mám leda mola
Je čas se ztratit
A opilá smrt volá
Hospodo platit

Seminář P: Karel Šefrna

- 1) Do loutkářského pekla bych neodeslal nic. Amatérští loutkáři, a jen za ty mohu mluvit, si zaslouží chválu. Loutky jsou jejich láska, dělají lidem i sobě radost a nečekají odměnu a slávu. Do pekla, místa zloby, intolerance a hanby, patří něco úplně jiného...

- 2) Tuhle jsem se zase podíval na Mozartovu sochu na Zelném trhu v Brně. Tak mi tak trochu... ale kurióznost přece není odsudek... Pomalu si zvykám a co kdyby jednou...

- 3) Míval jsem kdysi v ordinaci zarámovaný plakát 21. Loutkářské CH. od malíře Špeliny. Ten letošní bych si za rámeček nedal... ale rozhodně plakát potěšil svého tvůrce a možná, že potěší i jiné. Ono přece nejde o život...

Seminář R: Lucie Kučerová a Klára Bednaříková

1) LK: Loutkové peklo jsem zažila na jedné přehlídce dětských souborů. Pohádka *Hrnečku vař*. Vyřezávané marionety, které děti neuměly vodit. Nesourodá kaše začínající vatou a končící bílou plachtou a na úvod kašpárek s rolničkami, jehož úloha byla zacinkat a pozdravit... Mám pocit, že loutkářské peklo začíná tam, kde si tvůrci a vedoucí souborů řeknou: „Můžeme to udělat loutkově. Je to jednodušší,“ a končí takovou pohádkou *Hrnečku vař*.

2) LK: Ve škole v rámci dějin divadla jsme se dívali na ukázky z průvodů divadla Bread and puppet. Nikdy nezapomenu na ty nadživotní marionety. Například *The little girl giant*, která kráčela městem, mrkala, lízala zmrzlinu a dokonce i dýchala ve spánku... Bylo to zvláštní! Vy víte, že je to loutka, ale stejně čekáte, že přetrhne lana a sama odejde.

3) LK: Pobavil mě. Letos jsme se rozhodly pracovat v semináři s přírodním materiálem. Plakát letošního ročníků nám tedy mluví z duše. ;)

Seminář S: Martin Hak

1) Loutkářské peklo je místo bez loutek. Nejsmutnější místo ve vesmíru. Tam i ďábel po chvilce začne volat maminu. Pobyt v loutkářském pekle si nelze lidským činem zasloužit, ať provedeme cokoliv. Naštěstí.

2) Bob. Jeho tělo sestávalo ze psích hoven navlečených na jutovém provázku. K pohybu městskou ulicí potřeboval tři opatrné a pečlivé vodiče, poněvadž měřil tři čtvrtě metru. Zrozen z kousků měkkých nezaschlých, nejsdělnějším, byl pro diváky, kteří stáli po větru.

3) Myslím si, že je dostatečně syrový, to mám rád. Nepůsobí na mě však nijak čerstvě, což je škoda. Rovněž neláká k nakousnutí. Hmmm, ale síla v tom je! Ovšem, pro jistotu hodlám bojovat proti myšlence, že loutkářství v 21. století může symbolizovat povadlej celer.

Seminář T: Petr Borovský

1) Loutkářské peklo. Nevím, jestli by to bylo za trest nebo za odměnu.

2) Náš současný prezident - to je fakt kuriózní panák, a to jeho přivodování - to je majstrštyk.

3) Za mě a za Polrajcha - dobrý!

Seminář Z: Aleš Pop a Hana Dotřelová

1) AP: Peklo, co to je? Loutkářské peklo? Tam bych nikoho nepotkal, každý, kdo dělá loutkové divadlo, to dělá s láskou. Možná bych tam poslal sebe - je tam teplo a legrace.

HD: Do loutkářského pekla bych poslala všechny, kteří si neváží nebo opovrhují loutkářským řemeslem. Pro mne je to základ loutkářského umění, bohužel se ale jako i jiná poctivá řemesla vytrácí.

2) AP: Klaun Ferdásek. Viděl jsem ho asi ve dvanácti letech a to byla loutka, která hrála na harmoniku. Dodnes jsem nepochopil, jak to dělala.

HD: Před třiceti lety žil svérázný amatérský loutkář jménem Karel Skalický. Pro svá individuální vystoupení si vytvářel různé mechanické loutky na dálkové ovládání, se kterými vystupoval. Jeho tančící Venuše, nebo opice signalizující morseovku byl opravdu „nezapomenutelný zážitek“. Dnes jsem naopak udivena pedálovými loutkami Miroslava Trejtnara.

3) AP: Abych se přiznal, jsem ze starší školy, moc se mi to nelíbí. Víte, ten chrup mě děsí. Jako loutka by se mi to líbilo, ale na tom plakátě... Vypadá to jako smrtka, tak doufám, že to neznamená konec.

HD: Několikrát jsem se k plakátu vracela, a nakonec i přes všechnu originalitu (fotografie improvizované loutky z přírodních a jiných materiálů) jsem dospěla k názoru, že mne trochu děsí. Smrtka, která je podle mne na plakátě, snad neznamená konec loutkářských Chrudimí.

Seminář ✂: Kuba Vašíček

1) Čerňasy, zobcová flétna a batika.

2) Divadlo Hugo - štítky s popiskem toho co představují.

3) Já jsem samozřejmě pro, a pokud někdo ho pobuřuje, tak tomu fandím o to víc.

Persifláš

Dovolte, abych se představil. Mé jméno je Persifláš. Slovní asambláž, citová skru-máž, tumáš sabotáž a co uděláš? Vyloučili mě z loutkářského pekla, aby je pepka klepla, husa kopla, hupsa hopla a teď mě tu máte. A mám sem do těch novin psát. A tak já vám povím, že jak jsem dneska koukal na tu paní s jejím nehmotným statkama, vzpomněl jsem si na svou díru. Tu díru, co zůstala po tamtom panu Faustovi, jak jí pak nemohli zafačovat. Bllllbl. No nehmotný to je, že jo, no ne?, zkuste si někdy šáhnout na díru - nebude tam nic! Ric pic! Statek to je taky - normálně zdi a židle, stodola a vidle - tak bych jenom potřeboval vědět, kam mám tu díru přinést, že by ji zapsali - a pak bych tu džuznu mohl pěkně vyždímat.

Za co a koho bys někoho poslal do loutkářského pekla?

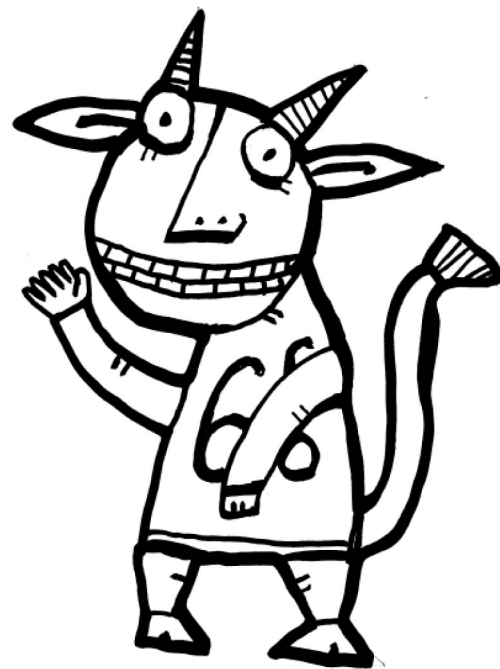
To jsou mi votázky. Vždyť jste mě vydyn-dali z mého peklyho teplíčka a teď byste tam rádi poslali někoho za mě! No toto, hoto! Vás všechny bych tam poslal, bídáci redakční. A pak šup za váma a tejráníčko pečeníčko, smaženíčko, potěšeníčko.

Jako nejkurióznější loutku jsi kdy viděl?

Vedoucího směny Františka Vacenovského z Přelouče.

Co si myslíš o letošním plakátu LCH?

Vypadá božsky. Kdyby všichni, co ho kritizují, vypadali alespoň z půlky tak dobře jak on, byl by svět nádherné místo.

REFLEXE

Princezny na pokraji nervového zhroucení

Michal Zahálka

Jsou inscenace, které se dočkají jedné nebo dvou repríz – anebo možná ani to ne. A pak jsou ty vysloveně trvanlivé, jako jsou *Plechové pohádky* liberecké Korduly alias Pavlíně Kordové, kterým už je nějakých sedmnáct let, tedy podstatně více, než většině osazenstva sálu. Na půvabu jim ty roky neubraly: jde o chytré, komunikativní divadlo, které dovede se svým (dětským, ale i dospělým) divákem navazovat bezprostřední kontakt bez podbízení, s půvabným humorem a sebeironií. Jednotlivé příběhy si potom co do divadelní formy i co do obsahu příběhů chytře pohrávají s diváckými očekáváními, s nečekanými zvraty i jemnými průběžnými pointami. Navíc se tu sympaticky myslí i na to, že není všechno povahou princezna, co má korunku, a že i drak může upřímně milovat a že si zaslouží být milován. Divadlo chytré, přívětivé i (přes úctyhodné stáří) svěží: těžko jsem si mohl přát lepší začátek letošní Loutkářské Chrudimi. Jen houšť. ●

Plechové pohádky / foto: Ivo Mičkal

REFLEXE

Černobílý plakát s groteskními ozdobami

František Kaska

Mazel a Sakumprásk / foto: Ivo Mičkal

Na inscenacích divadla Líšeň mě těší soustředěné a trvalé zaměření na angažované, politické divadlo. Věc velmi obtížná, přitom potřebná. Navíc skvěle pracují s loutkovými principy, se znakem. Tak tomu je i v groteskní politické agitce *Mazel a Sakumprásk*. Trojice aktérů rozehrává hříčku o moci nemocných inspirovanou současnou politickou situací. Předvádí řadu postavíček a figurek zapojených do situací, které známe. Možná až příliš. Tak nějak nechceme to, co vnímáme v realitě, vidět úplně stejně na jevišti. Co je prvoplánové, doslovné a předvídatelné nás přestává zajímat. Naopak, tam kde dochází k povýšení, nadhledu, překvapivému využití znaku (duch useknutého malíčku, mozek naložený v lihu, konspirační SMSka mýjící ruský radar, díra v zákoně), tam se můžeme radovat z nápadu a jeho realizace, tedy z divadelní situace. Skvěle fungují, alespoň ve většině míst, rukohlavé loutky, jejich jistá hadovitost, bezpáteřnost, navíc hlavy jsou výborně řezané a mají výraz (můj favorit je hlavní kmotr). Práce se scénou je oproti tomu pro mě nedůsledná – přičky žebříku nabízejí možnost hierarchizace postav a situací, ale tento princip není dodržen. Stejně tak s pruhy papíru se pracuje očekávaně a nejasně zároveň. Ne vždy jsem pochopil, proč někdy loutka vykukne a jindy papír protrhne. Vystříknutí červené barvy je už klišé (i když samotné setkání s nájemným vrahem patřilo k povedeným scénám). Těch klišé je v inscenaci ale celkově přešřel. Podtrhnuto, shrnuto, snaha vztáhnout se k tématu je chvályhodná, výsledek rozpačitý, v dílčích záležitostech slibný. Závěrečný polibek Mazela a Sakumpráska je každopádně mrazivou tečkou. ●

Akce a redakce

Jacques Joseph na Loutkářskou Chrudim jezdí tak dlouho, že si to ani nepamatuje, a trpělivým vtíráním se do přízně pořadatelských se po letech vypíplal z řadového návštěvníka na šéfredaktora Zpravodaje.

Janu Soprovou baví činohra v nejrůznějších podobách, ale v posledních letech stále vášnivěji horuje i pro loutky. Na Chrudim jezdí pár let, a s chutí nahlíží do seminářů, zpovídá zajímavé lidi a sem tam píše i recenze.

Jarek Jurečka se přes rok k loutkám příliš nedostane, a tak si jezdí do Chrudimi léčit loutkový deficit. Krom divadla se pokoutně pokouší věnovat hudbě a je autorem rozsáhlého díla nedokončených divadelních her do padesáti slov. Na Chrudimi nejvíc miluje loutky, náhon a šéfredaktora.

Magda Zicháčková pracuje ve skvělém projektu Rekola bikesharing, díky kterému se absolutně zamilovala do městské cyklistiky. Moc si proto nedokáže představit, jak tady bez kola přežije, ale je třeba si sem tam dát nějakou odvykačku, že?

Petra Líbová je posunovačkou a výhybkářkou na rozvětveném kolejišti Montessori klubu, jesliček a školky v Kladně. Být nádražákem se hodí i v redakci Zpravodaje.

Ivo Mičkal je báječný fotograf a člověk (v podstatě chráněný UNESCO), ale nerad o sobě mluví, natož píše.

A všechny je spojuje láska ke kousavému humoru! Přijďte nás navštívit do redakce, však my vás neukousnem...

Loutkocaching

Jednodenní keška

Pod dozorem popravčího hledí na úlomky skal.
Heslo jediné a správné: NEBOJ NEBUDE TO BOLET.

Celofestivalovka

Čtvrtek

Galerie pekelníků

Každý den vám představíme jednoho čerta. Vaším úkolem bude nakreslit, jak by mohl vypadat, a pak nám ho přinést ukázat do naší podzemní kobky. Všechny čerty odměňujeme, nejlepší možná i otiskneme!

Nergal: čert 2. řádu, vrchní velitel pekelné policie a vrchní Belzebubův špión

Nábor špehů

Seminaristé, slyšte! Je vás třeba pro práci rozvědčíků. Aby byl redakční štáb informován o dění v seminářích, je mu třeba špiónů. Máte nyní jedinečnou možnost informovat, bonzovat, praskat a hlásit vše o dění během seminářů – a ještě za to dostat odměnu v podobě cukrátek či štamprlátek. Žádáme vás, mlsuchtiví seminaristé, abyste nám donášeli informace osobně, či na telefonní číslo 775 301 996. Vaše výpovědi budou uveřejněné anonymně.

Kde se najíst? Kde se napojit?

Chrudimská nabídka hospod a restaurací je nezměrná. Mezi muzeem a divadlem se nachází hotel a restaurace bufetového typu **Alfa**, která je sympatická širokou polední nabídkou a svým pojmenováním po plzeňském loutkovém divadle.

Vydáte-li se od muzea nahoru Širokou ulicí, můžete odbočit doleva do Filištiné a natrefit na restauraci **U Paluků**, sice maličkou, ale s kuchyní na velmi dobré úrovni, v poledne za laskavé ceny. Na hlavním Resselově náměstí se nachází vícero podniků, za zmínku stojí místní borci přes italské pokrmy v pizzerii **Balustráda**.

Za kostelem v Břetislavově ulici se potom nachází **Giles Burger bar**, protifastfoodová partyzáni s mottem: „Král je mrtev, ať žije Giles!“.

Pokud půjdete od muzea Širokou ulicí dolů a za řekou doleva, dostanete se na Masarykovo náměstí, kde se nachází jednak dříve vyhlášená restaurace **Neuperský dvůr** (pan majitel má však problémy a neví, jestli bude mít pravidelně otevřeno) a steaková restaurace **Na Bídě**, s hezkým jídelním lístkem a vyššími cenami.

Pokud se z Široké ulice vydáte za řekou doprava Poděbradovou, narazíte na prvním rohu na restauraci **Modrá hvězda**, ústřední podnik Loutkářské Chrudimi. Modrá hvězda slíbila tak jako loni otevírací dobu přizpůsobit festivalu a dokonce rozšířit sortiment noční kuchyně, která během festivalu funguje. Co všechno však bude v nabídce, musíte zjistit sami.

-jř-

představení

13.00 (D)/ 15.00 (A+B+C)

Lovci mamutů, ohně a života

Divadlo Karla Pippicha / LS Nitka / Písek

hlavní program / 40 min. / od 7 let

Loutkový příběh volně podle knihy E. Štorcha, který zavede diváky do doby kamenné.

14.00 (A) / 16.00 (B)/
18.00 (C+D)

Zelený příběh s modrým koncem aneb Maruška

Malá scéna DKP / soubor MajTo, ZUŠ Petra Ebena / Žamberk

hlavní program / 40 min. / od 3 let

Netradiční hrdina v příběhu o tom, že nic není ani černé, ani bílé, ba dokonce to nemusí být ani růžové.

9.00 (D)/ 14.00 (C)/
16.00 (A)/ 18.00 (B)

Co se stalo u jezera Piplpopl

MED / Za dveřmi / ZUŠ Chlumec nad Cidlinou

hlavní program / 30 min. / od 6 let

Nonsensový příběh z jedné kapitoly Learovy Velké knihy nesmyslů (příběhy 7 rodin od jezera Piplpopl).

11.00 (D) / 14.00 (B)

Kozí pohádka

Spolkový dům / Ženský amatérský spolek Homole – Studio ŽAS

hlavní program / 45 min. / od 3 let

Tradiční pohádka v netradičním hávu vzniká přímo na scéně při dýchánku čtyřech mladých dam.

16.00 (C) / 18.00 (A)

Otesánek

Spolkový dům / Tradiční loutkové divadlo Zvoneček / Praha

hlavní program / 40 min. / od 3 let

Klasická pohádka podle K. J. Erbena o rodičích, kteří si pořídí dřevěnou (otesanou) náhradu za dítě.

10.00 (D) / 19.00
(A+B+C)

Houpací pohádky

Stan za Divadlem Karla Pippicha / Studio DAMÚZA / Praha

50 min. / od 4 let

Co všechno může vidět malé růžové velbloudátko, podívá-li se na svět z výšky? Na motivy pohádek ze stejnojmenné knihy Aloise Mikulky

17.30

O dobrém jídle

Stan za Divadlem Karla Pippicha / Vocaď pocaď / Praha

Pohádka o Jardovi a Tondovi, kteří jsou bráchrové a jsou to ještě malí kluci. Prozradíme vám, co se stane, když byste celý den jedli jenom ze svého tajného šuplíku, plného sladkostí.

workshopy

16.00 — 22.00

Bylinková exkurze a The Collector

za Divadlem Karla Pippicha / spolek SunCab.org a maringotky

Bylinková exkurze, v které si cestu musíte najít sami a stínové komiksové představení o sběratelské vášni.

20.00 — 22.00

Páni z Malého pána

Muzeum Loutkářských kultur / vstupné 80 Kč / kapacita omezena, vstupenky na recepci MLK

Hudebně-loutkový workshop s Milanem Caisem a Radkem Beranem na terasách Muzea loutkářských kultur v Chrudimi.

Milan Cais – autor hudby filmu Malý pán, scénograf, performer, skladatel, zpěvák skupiny Tata Bojs
Radek Beran – režisér filmu Malý pán, režisér a herec alternativního loutkového divadla Buchty a loutky

Loutkářský štrůdl

16.00 – 19.00

Přijďte v sobotu 1. července v 16 h do Parku republiky v Chrudimi.

koncert

22.00

Večer loutkářů s kapelou Puss' O'Liquor

A k dobré muzice věnuje 105 piv na oslavu českého loutkářství časopis Loutkář, kterému je letos 105 let.

Stan za Divadlem Karla Pippicha

Puss' O'Liquor je nechvalně (bohužel) neznámé (bohudík) chlapecké hudební uskupení z Prahy.

Jeho repertoár tvoří zejména irské lidové písně, jeho nepředvídatelnost to znemožňuje tvrdit s jistotou.

Zpravidla však, konstelací nehledě, provází výstupy P'O'L veselí, křik, tanec a zpěv, vše kořeněné ležérním popíjením i odborným naléváním, podáváno v zeleném.

V sestavě kytara, akordeon, mandolína, bas (tu ten, tu tamten) P'O'L tvoří: Vojta Gavríněv, Honza Kotrbatý, Jakub Kadera a Martin Bouma / Mikuláš Wittlich